

Harag Györgyre emlékezünk

Közel hat esztendeje, egy hónappal hatvanadik születésnapja után, 1985. július 10-én hunyt el Harag György, a kolozsvári Állami Magyar Színház művészeti vezetője, az egyetemes magyar színjátszás rendkívüli személyisége. Marosvásárhelyen július 12-én a zsidó temetőben vásárhelyiek, Szatmárról, Kolozsvárról autóbusszal érkezett kollégák, barátok, románok és magyarok, ismerősök és a nézők sokasága vett búcsút a kiváló embertől és nagy művésztől. A Cseresnyéskerttel búcsúzott az élettől. Az előadászáró mondatokkal a kúrián egyedül maradó Firsszel, kiáltó kétségbeeséssel mintegy testamentumként is üzente kétmillió sorstársának: Itt kell maradni!

Harag Györgyöt a Tiszatáj munkatársának tekintettük. Szívesen olvasta folyóiratunkat, interjút adott nekünk, emlékezetes gyulai, győri, kolozsvári és marosvásárhelyi előadásait figyelemmel kísértük és beszámoltunk róla. Szabadkai Tartuffe-rendezését a szegedi közönség is láthatta. S amikor 1980 februárjában a kolozsvári Állami Magyar Színház Sütő András Egy lócsiszár virágvasárnapja című drámájával Szegeden vendégszerepelt, Harag György látogatásával megtisztelte szerkesztőségünket.

Rá emlékezve, utolsó rendezésének néhány momentumát idézzük fel. Cristian Ioan segédrendezőként dolgozott mellette a Cseresnyéskert próbái során. Nem csak Harag György kéréseire figyelt, hanem a munkára, az alkotás gyötrelmes folyamatára, s magának naplójában feljegyezte a tapasztalatait. Cristian Ioan a szatmári Északi Színház igazgató-rendezője, s kérésünkre feljegyzéseit most nyilvánosságra hozza. Úgy érezzük: nem csak szakmailag érdekes és fontos dokumentum Cristian Ioan beszámolója, hanem megrendítő emberi-alkotói küzdelemről is tudósít. Ahogyan a pokol bugarában a szívszorító élet-halál játékot felidézi, abban az egykor volt tébolyító szilveszterezés mellett a jelen is benne van, Harag György élete. Ahogyan elmeséli színészbarátainak, az már az ő szívdervesztő komédiás játéka Kháron ladikján. S ahogyan Harag György teszi: az az Illyés Gyula említette bölcsesség: szembenetenni a halált. Ebben a felemelő emberi és művészi tartásban él bennünk Harag György. Holtában is élni segít nekünk...

ABLONCZY LÁSZLÓ